

Iz ZOV (Zajednica ogulinskih vjernika), br. 1., 2016.

Ponašanje vjernika kod slavljenja svete mise

Da bi od sv. mise imao što veću korist, dobro je pripaziti i na ove napomene. Ovo su zapravo općenita pravila lijepog ponašanja primijenjena na sv. misu, kao i liturgijska pravila što ih je Crkva odredila.

Prije mise

1. Za slavljenje svete mise pripremi se već dan prije.
2. Što obučeš za sv. misu neka je čisto i pristojno. Neka ne bude utegnuto i kratko. Ljeti majice trebaju biti preko ramena, grudi i pupak pokriveni.
3. Izbjegavaj jake mirise. Oni se možda sviđaju tebi, ali ne moraju drugima.
4. Ne pij alkoholna pića. Pojedi što god lagano pogotovo ako si slab. Ali pogledaj da to bude sat vremena do pričesti.
5. Ne zaboravi što je potrebno ponijeti sa sobom: krunicu, molitvenik, ono što je tog dana posebno potrebno (svijeću, maslinovu grančicu, posudicu s vodom, sol, ulje ...), neki dar za Caritas, milostinju ...
6. Dobro je da dođeš slaviti misu sa svojom obitelji, rodbinom.
7. Pođi na vrijeme na slavljenje mise. Osobito, ako imaš neku posebnu službu u misi.
8. Ako misliš na ispovijed, dođi barem pola sata prije mise. Pripazi ispovijed nije duhovni razgovor sa svećenikom već kratko izreći svoje grijeha i pokajati se za njih.
9. Ako prije mise možeš biti bez cigarete, bit će dobro ali ako trebaš zapaliti ne puši pred crkvom. Pogotovo gledaj gdje bacaš opušak. Sigurno ti nije potrebna guma žvakalica (bombon).

10. Dobro je pred crkvom pozdraviti se sa znanjcima, ali bez buke i dalje od crkvenih vrata.
11. Ne ostaj vani za vrijeme mise ako drugi ostaju, ti nemoj!

Ulaz u crkvu

12. Uđi u crkvu barem par minuta prije mise, uđi tiho i sabrano, prekini svaki razgovor i misli kamo ideš. Ne pozdravljaj nikoga u crkvi sa hvaljen Isus i Marija. Isključi mobitel.
13. Na ulazu uzmi blagoslovljenu vodu, prekriži se polako i pobožno. Misli na svoje krštenje i u čije ime ulaziš.
14. Pokloni se Isusu u svetohraništu polako i pobožno desnim koljenom do zemlje.
15. Ako u crkvi nema Svetotajstva, onda se glavom duboko nakloni oltaru.
16. Ako su knjižice ili listići za sudjelovanje u misi negdje na stolu, uzmi jednu. Red je da aktivno sudjeluješ u misi
17. Prije sv. mise obavljaj svoje privatne pobožnosti (kao moljenje krunice, obilazak oltara, paljenje svijeće ...). Nikako za vrijeme mise.
18. Ako dolaziš na slavljenje mise s malom djecom, budi blizu nekog izlaza da možeš u slučaju potrebe lagano izaći.
19. Ako ideš na ispovijed, pođi odmah k ispovjedaonici.
20. Ne idi u sakristiju bez potrebe, osobito ne zadnji čas pred misu ili poslije mise.
21. Ako si rastom viši, onda radije ostani malo otraga ili sa strane.
22. U crkvi nema posebno rezerviranih mjesta, osim kad su krštenja, vjenčanja, prve pričesti i si. Ipak poštuju starije koji su navikli na svoje mjesto.
23. Ako je na misi malo naroda, pođi više naprijed, ne gubi se po kutovima.
24. Kad dođeš na svoje mjesto, tu se klečeći ili na nogama kratko pomoli, pa onda sjedni i čekaj početak mise.
25. Ne razgovaraj u crkvi! Nastoj u svemu sačuvati mir i sabranost i za sebe i za druge!

26. Ako slučajno u crkvi susretnoš nekog poznanika, tiho ga pozdravi (možda samo naklonom glave), razgovor ostavi za poslije mise.
27. Svojim položajem u klupi omogući drugima da mogu lagano ući. Zato radije idi u sredinu klupe. Pomozi osobito starijima, invalidima i ženama s malom djecom da se lako smjeste.
28. Ako si slučajno zakasnio na slavljenje mise, ne marširaj preko crkve, nego ostani otraga, pa kad bude zgodno (možda prije prvog čitanja), polako priđi i smjesti se.
29. Svoje stvari smjesti tako da ne smetaju drugima, možda ispred sebe.

Općenite napomene o ponašanju za vrijeme mise

30. Ne klapaj stvarima, stolicama. Pristojno sjedi, ne razvaljuj se, ne stavljaš nogu preko noge, ne diži noge na klecalo.
31. Kašlji u rupčić ili u lijevu ruku. Ne kašlji bučno. Čuvaj svoje ruke čistima, trebat će drugima pružiti mir.
32. Ako ti nije baš nužno, ne maši lepezom ili knjižicom.
33. Ne smetaj druge nogama, torbom, kišobranom, kaputom
...
34. Ne okreći se i ne gledaj naokolo tko je ušao, kako se tko obukao, ne bulji ni u koga.
35. Ne premještaj se, ne hodaj po crkvi, ne izlazi vani bez veće potrebe.
36. Ako nekoga moraš na nešto upozoriti, učini to tiho i neprimjetno. Djecu upozori na mir s prstom na ustima, bez "psikanja".
37. Svojoj djeci ne daj da hodaju po crkvi, posebno ne ispred oltara. Dobro je da roditelji malu djecu drže u naručju. Djeca često hodaju po crkvi jer traže ljubav
38. Pazi na djecu koja se vrte oko vrata koja su sva u staklu, da ne udare glavom.
39. Ne obaziri se na nered i nemir male djece i slabo umnih.
40. Ako netko počiva u Duhu za vrijeme mise samo ga pusti, napravi mu dovoljno prostora da mirno počiva.

41. Ako se u crkvi nešto snima, ne gledaj u kameru. Ako želiš snimati ili fotografirati za vrijeme mise, moraš imati dopuštenje od župnika, a onda učini to s velikom pažnjom, ne smetaj obred, ne idi oko oltara.
42. Na misi se stoji na nogama, sjedi ili kleči - prema pravilima. Ali, ako osjetiš slabost sjedi na vrijeme. Pogotovo ako si bolestan i bilo kako nemoćan, ne ustručavaj se stalno sjediti.
43. Ne moli niti pjevaj preglasno, ali ni odveć tiho da ni sebe ne čuješ.
44. Ne počinji molitvu ili pjesmu prije drugih, niti oteži poslije svih.
45. Ne izgovaraj ono što pripada samo svećeniku.
46. Ako nemaš sluha, ne počinji s pjevanjem, pjevaj sasvim tiho.
47. Izbjegavaj privatne uzdahe.
48. Ako imaš upaljenu svijeću u rukama, drži je uspravno i pazi da ne kapa. A kad je ugasiš, drži je ravno i malo počekaj da se ohladi. Isto tako grančicu, knjižicu ... Štogod držiš u ruci, drži s pažnjom.

Pojedinačne napomene za ponašanje tijekom mise

49. Na dani znak početka mise ustani, i ako znaš, pjevaj s narodom ulaznu pjesmu.
50. Ako vodiš pjevanje, možeš biti nešto glasniji. Inače pjevaj kao i svi drugi.
51. Ako imaš posebnu službu, pravilno se ponašaj (pazi na odjeću, stav tijela, vladanje s mikrofonom ...).
52. Ako si došao iz neke druge crkvene zajednice, ne nameći svoj način moljenja i pjevanja, slušaj kako se tu moli i pjeva, pa idi za njima.
53. U ispovjedi udari se u prsa samo jedanput.
54. U Slavi se ne udaraj u prsa niti se križaj. Samo se nakloni glavom dvaput na riječi Isuse Kriste.
55. Nakloni se glavom kadgod u misi spominješ ime presv. Trojstva, ime Isusovo, Marijino ili ime sveca koji se toga dana slavi.

56. Ruke drži sklopljene, ne spuštaj ih na trbuh, ne stavljaš ih otraga.
57. Na početku čitanja sjedi i smjesti se što prije, saberi se i pažljivo slušaj riječ Božju.
58. Na početku evanđelja učini sa svećenikom tri mala križića palcem: na čelu, ustima i prsima.
59. U Vjerovanju na riječi „I utjelovio se po Duhu Svetomu od Marije Djevice i postao čovjekom“ duboko se nakloni.
60. Kad daješ milodar, učini to skromno i što brže.
61. Dok se prinose darovi, (vidiš kako svećenik podiže pliticu s hostijama i kalež s vinom), nemoj ustajati, to još nije posvećenje, to je samo prinošenje darova.
62. Ustani na poziv „Molite braćo“. Ne prije.
63. Dok se pjeva „Svet“, ostani na nogama. Kad svećenik položi obje ruke nad darove, onda klekni. Ministranti tada u nekim crkvama zazvone, a u nekima zvone samo poslije. Negdje zvone previše, a negdje ne zvone nikako. Zato se ne obaziri na zvonjenje, nego klekni na rečeni znak. Zvono ne čini posvećenje.
64. Kad se sveta hostija i kalež pokazuju, pogledaj u njih. Tu je prisutan živi Isus.
65. Ako nikako ne možeš kleknuti, jer je tijesan prostor ili ti je neka druga neugodnost, onda se duboko nakloni glavom, kad se ono svećenik dvaput poklanja.
66. Ustani poslije nego odgovoriš „Tvoju smrt, Gospodine navještamo..“
67. Ako je običaj, možeš klečati od završetka „Svet“ pa sve do završetka Po Kristu i s Kristom ... Amen, a onda : ustani.
68. Ne govori skupa sa svećenikom „Po Kristu“ ... nego reci samo na kraju Amen.
69. Ne pružaj Mir prije nego svećenik rekne „Pružite mir“ ... Prigodom davanja mira sačuvaj mir. Daj mir samo onima kojii su ti blizu, ne hodaj naokolo tiho reci: „Mir tebi“, ili odgovori: „I s duhom tvojim“.
70. Na Jaganjče ne udaraj se u prsa.
71. U šutnji prije pričesti moli i misli koga imaš primiti. Pomisli jesi li spreman za pričest (da si u milosti Božjoj tj. bez teškoga grijeha, da si u postu tj. bez jela i alkoholnog pića barem sat vremena, i da misliš ozbiljno koga u pričesti primaš).

72. Kad svećenik pokaže Svetootajstvo i rekne „Evo Jaganjca Božjega“, možeš kleknuti ili ostati na nogama. Pogledaj u hostiju koju svećenik tada pokazuje. Nemoj gledati u pod.
73. Ne žuri na pričest. Ne guraj se. Stani u red, najbolje u dvored ako je dovoljno širok prolaz. Uostalom čini onako kako je tu običaj. Putem moli ili pjevaj s narodom.
74. Ne čudi se ako vidiš da pričest dijeli neki laik ili časna sestra. Sigurno ima posebnu dozvolu od biskupa, jer u toj crkvi je mnogo pričesnika, a nema drugih svećenika, pa treba pomoći župniku.
75. Ne zaboravi jasno i glasno reći Amen.
76. Ne čini znak križa ni prije ni poslije pričesti.
77. I ne poklanjaj se poslije pričesti, nego se okreni na jednu stranu i idi ravno na svoje mjesto.
78. Ako se pričešćuješ na usta, onda pazi na ovo:
Pristupi toliko blizu da ti svećenik ne mora daleko pružati hostiju.
Sklopi ruke, najbolje je da ih prekrižiš na prstima, da svećeniku ne zapinješ za rukave.
Ne vadi jezik vani, dosta je malo otvoriti usta i imati malo navlaženu donju usnicu.
Dok primaš hostiju, nemoj se valjati naprijed – nazad niti vrti glavom, stoj mirno.
Ako se upotrebljava plitica, stavi je ispod brade.
79. Ako se pričešćuješ na ruku onda pripazi na ovo: Moraju ti ruke biti čiste i slobodne od drugih stvari (dijete u rukama, krunica, rupčić, štap, novčanik...) Stavi desnu ruku ispod lijeve i podigni ih u visinu prsiju, a ne ispred trbuha, i nikad ne pružaj samo jednu ruku! Kad ti svećenik pokaže hostiju, pogledaj u nju a ne u svoje dlanove, i reci Amen.
Ne hvataj hostiju u zraku, ne uzimaj je prije nego je svećenik položi na tvoj lijevi dlan.
S hostijom se ne okreći natrag, nego se pričesti tu pred svećenikom, da on vidi da si se pričestio, (možeš se malko maknuti u stranu i tu se pričesti)
Dobro pogledaj da nije koja mrvica hostije ostala na dlanu ili među prstima, pa i nju stavi u usta, jer neke se hostije veoma mrve.
Onda se okreni i pođi na svoje mjesto.

80. Kad se vraćaš s pričesti, pripazi da ne ideš leđima natrag sudarajući se s onim koji upravo prilazi, I, ako se prilazi u dva reda, ne sijeci put onome koji u paralelnom redu prilazi, nego se vrati na onu stranu s koje si došao. Ako se slučajno pričest dijeli kroz crkvu, što nije baš prikladno, ili pred oltarom ali ako svećenik pričešćuje hodajući desno i lijevo, nikako ne pružaj ruku preko ramena drugih da bi se pričestio. Čekaj svoj red.
81. Ako se nisi sakramentalno pričestio, jer si svjestan težega grijeha, učini duhovnu pričest. Zaželi Isusa i pokloni mu se u svom srcu ...
82. Kad svećenik na kraju mise blagoslivlje narod, prekriži se, a ne govori „U ime Oca“ ... nego samo na kraju reci „Amen“.
83. Nemoj izlaziti iz crkve, dok svećenik s pratnjom ne uđe u sakristiju.
84. Dobro je da još neko vrijeme ostaneš u crkvi, u osobnoj molitvi i zahvaljivanju.
85. Ostavi svoje mjesto uredno: pogledaj naokolo pa poravnaj stolicu, stavi na mjesto knjižicu i podigni papire...
86. Na izlazu iz klupe pokloni se desnim koljenom do zemlje Isusu u svetohraništu. Ako nema svetotajstva duboko se nakloni oltaru.
87. Ne klanjaj se opet kod crkvenih vrata.
88. Ne uzimaj blagoslovljenu vodu na izlazu to se čini samo na ulazu.
89. Izađi bez razgovora i guranja. Ne zaustavljaj se kod vrata, nego pođi malo dalje prema vani, da drugi mogu sto brže izaći.

Poslije mise

Kad dođeš k svojim, pozdravi ih i donesi im radost i milost sv. mise koju si slavio nek se u obitelji osjeti blagdansko raspoloženje. Lijepo uredi stol, okupi obitelj, pomolite se zajedno. Blagujte u miru, uz ugodan razgovor pa i pjesmu, po mogućnosti bez televizije. Omogući i drugima u obitelji, pa i gostima, da pođu tog dana slaviti na sv. misu ako već nisu bili!

Još neke napomene u vezi s misom

1. Ako si već bi ona jednoj misi i pričestio se, možeš se premda to nije nužno, toga istoga dana ponovno pričestiti. Samo to mora biti na sv. misi u kojoj u potpunosti prisustvuješ.
2. Kao kršćanin prema crkvenom Zakoniku dužan si od svoje sedme godine života svake nedjelje i zapovjedanog blagdana slaviti svetu misu. Inače teško griješiš, jer gubiš veliku milost Kristove žrtve
3. Od dužnosti slavljenja nedjeljne i blagdanske misi oslobođen si samo ako si bolestan i nemoćan ili si spriječen nekim zaista velikim razlogom.
4. Misa na radiju i televiziji ne vrijedi da bi s njom zadovoljio svoju kršćansku dužnost. Ona je samo pomoć bolesnima i nemoćnima da donekle osjete uzvišenost tog sakramenta.
5. Ako nikako ne možeš prispjeti na nedjeljnu misu i blagdansku misu, onda pođi na večernju misu uoči toga dana (ili, po mogućnosti, koju drugi dan u tjednu)
6. Nijedna misa ne pripada samo nekoj skupini, ona vrijedi za svakoga. Ako nisi mogao doći jutro, pođi navečer. Ako nisi prispio biti na misi na selu, pođi u grad, i obratno, ako nemaš mise na hrvatskom, pođi na onu njemačku...!!! Svaka je misa tvoja.
7. Ne naručuj mnogo vezanih misa. Svećenik mora slaviti misu u za druge, a ne samo za tvoje nakane.
8. Nemoj govoriti da plaćaš misu, nego da je daruješ ili da daješ prilog za misu. Ti možeš platiti svećenika, ali ne možeš misu.